

УДК 33.336.7

## Інфраструктура інвестиційного ринку України: теоретичний аспект

**Шевченко Н.В.**

кандидат економічних наук, доцент,  
доцент кафедри економіки і підприємництва  
ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія

**Скалецька О.В.**

кандидат економічних наук,  
доцент кафедри економіки і підприємництва  
ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія

У статті розглянуто сутність інвестиційного ринку, визначено складові частини інфраструктури інвестиційного ринку. Охарактеризовано основних учасників (суб'єктів) та об'єктів інвестиційного ринку. Здійснено аналіз сучасного стану інфраструктури інвестиційного ринку України та проблем, що впливають на його розвиток. Запропоновано напрями розвитку інвестиційного ринку України.

**Ключові слова:** інвестиційний ринок, інфраструктура інвестиційного ринку, цінні папери, акції, інвестиції, фінансові посередники.

Шевченко Н.В., Скалецкая Е.В. ИНФРАСТРУКТУРА ИНВЕСТИЦИОННОГО РЫНКА УКРАИНЫ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

В статье рассмотрена сущность инвестиционного рынка, определены составляющие инфраструктуры инвестиционного рынка. Охарактеризованы основные участники (субъекты) и объекты инвестиционного рынка. Проведен анализ современного состояния инфраструктуры инвестиционного рынка Украины и проблем, влияющих на его развитие. Предложены направления развития инвестиционного рынка Украины.

**Ключевые слова:** инвестиционный рынок, инфраструктура инвестиционного рынка, ценные бумаги, акции, инвестиции, финансовые посредники.

Shevchenko N.V., Skaletska O.V. THE INFRASTRUCTURE OF INVESTMENT MARKET IN UKRAINE: THEORETICAL ASPECTS

The article examines the nature of the investment market, defined the components of the infrastructure investment market. Characterize the main participants (actors) and facilities investment market. The analysis of the current state of the infrastructure investment market in Ukraine and the problems affecting on its development. Offer the directions of the development of investment market in Ukraine.

**Keywords:** investment market, infrastructure investment market, stocks, shares, investments, financial intermediaries.

**Постановка проблеми у загальному вигляді.** Сучасний стан інвестиційного ринку в Україні зазнав знаних негативних наслідків через економічну кризу, що не оминула всі ланки економіки. Скорочення іноземних інвестицій, зменшення капітальних інвестицій, ускладнення діяльності фінансових посередників на інвестиційному ринку значною мірою створюють негативний вплив на розвиток інфраструктури інвестиційного ринку та всіх його складників. Формування сприятливого інвестиційного клімату є одним зі стратегічних завдань, що сьогодні стоять перед Українською державою, від реалізації якого залежать стабілізація національної економіки та її подальша соціально-економічна динаміка. Отже, проблема підвищення інвестицій-

ної привабливості економіки України є надзвичайно актуальною.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Актуальним питанням формування, розвитку та аналізу інвестиційного ринку України, факторів, що на нього впливають, присвячено чимало праць українських учених, зокрема: Л. Борщ, О. Гаврилюка, А. Гайдуцького, В. Геся, А. Дуки, Ю. Козака, О. Малютіна, В. Новицького, А. Пересади, А. Пехника, О. Рогача, А. Філіпенка та ін. Проте подальші дослідження у сфері інвестицій вимагають розробки ефективних методів щодо

**Формулювання цілей статті (постановка завдання).** Метою статті є аналіз інвестиційного клімату України в сучасних умовах, визначення наявних проблем залучення іно-

земного капіталу в національну економіку та розробка пропозицій щодо напрямів покращення інвестиційного клімату в державі.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Інвестиційний ринок (investment market) – сукупність економічних відносин, які складаються між торговцями інвестиційних товарів і послуг, а також об'єктів інвестування в усіх їх формах.

Через інвестиційний ринок залучаються грошові нагромадження підприємств, держави, що перевищують їхні поточні потреби, і як кредитні засоби спрямовуються на розвиток виробництва й інших сфер економіки. Водночас капітал перебуває в руках кредитора у вигляді цінних паперів [1; 2].

Інвестиційний ринок – це економічна категорія, що являє собою збалансованість попиту та пропозиції на інвестиції. Інвестиційний ринок формує суб'єкт – інвестор, тобто господарюючий суб'єкт, в якого виникає попит на інвестиції та інвестиційні товари [3].

У країнах із розвинутими ринковими відносинами інвестиційний попит і пропозиція збалансовані через механізм ціноутворення на базі зрівноважених цін на інвестиції та інвестиційні товари. Система зрівноважених цін формується мікроекономічними пропорціями у процесі виробництва та збуту, головною з яких є співвідношення «інвестиції – приріст інвестиційних товарів (капітального майна)». При цьому ринок характеризується випереджаючим розвитком інвестиційної пропозиції та відносно стабільним попитом [2].

Для стимулювання інвестиційного попиту товаровиробників і розвитку конкуренції між ними держава застосовує систему заходів антимонопольного регулювання.

Механізм дії ціни зрівноваженості полягає у такому. Інвестор, вкладаючи кошти, розраховує отримати максимальний прибуток за мінімальних витрат. Він віддає перевагу найприбутковішим активам (інвестиційним товарам) із найвищою нормою прибутку на вкладений капітал. Ця ефективна галузь залучає більшу масу капіталу. Відповідно, попит на інвестиційні товари починає перевищувати пропозицію, їх ціна збільшується. Висока ринкова ціна таких товарів є індикатором їх привабливості для інвесторів із точки зору віддачі інвестицій – їх доходності.

Перелив інвестицій у зазначену галузь призведе, врешті-решт, до підвищення пропозиції цього інвестиційного товару та, як наслідок, до зниження його ціни. Інвестиції ж спрямовуватимуться на нові високоприбуткові вироб-

ництва, що в майбутньому неминуче призведе до розширення попиту на інвестиційні товари, виробництва їх нових видів і стимулювання діяльності інвесторів у використанні прибутку та нагромадженні капіталу, а також до створення умов для розвитку будівельних фірм, які виступають на ринку основними продавцями інвестиційного товару. У примітивному розумінні фінансовий ринок капіталу – це місце зустрічі, де підприємці та фірми, які прагнуть запозичити гроші, зустрічаються з тими, в кого вони є вільними.

Інвестиційна діяльність завжди починається з ринку, оскільки заощаджень і поточних доходів потенційному інвестору, як правило, не вистачає. Крім того, інвестор зазвичай намагається залучити акціонерний капітал для зменшення ризику та розподілу відповідальності.

Основними учасниками (суб'єктами) інвестиційного ринку є:

- 1) держава, державні органи;
- 2) індивідуальні та інституційні інвестори;
- 3) фінансові посередники.

Держава виступає суб'єктом інвестиційної діяльності через свої інститути, господарські товариства (компанії) та корпорації, фінансово-кредитні установи, інших функціональних учасників. Держава бере участь в інвестиційному процесі як безпосередньо через державний сектор економіки, так і опосередковано, через свої інституції, органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, Національний банк, Фонд держмайна, Державний антимонопольний комітет. У цілому державне інвестування охоплює ті галузі і виробництва, продукція яких має загальнонаціональний характер та які найближчим часом не підлягають приватизації: оборонна галузь, окремі об'єкти загальнодержавної інфраструктури (магістралі, термінали тощо).

Згідно із законодавством України, індивідуальними суб'єктами інвестиційного ринку можуть бути фізичні особи – як резиденти, так і нерезиденти (тобто ті, які проживають за межами України).

Серед інституційних інвесторів виокремлюють такі три групи:

1. Інституційні інвестори, які здійснюють переважно прямі, точніше, спрямовані інвестиції в обмежене коло підприємств – холдинги, фінансові групи та фінансові компанії.

2. Інституційні інвестори, які здійснюють повсюдні інвестиції, не дотримуючись якогось певного, заздалегідь обраного набору об'єктів інвестування. Водночас їх портфель інвести-

цій широкий і відносно стабільний. У цю групу входять інвестиційні компанії, страхові та пенсійні фонди тощо. Свій капітал вони формують за рахунок внесків остаточних інвесторів (насамперед дрібних (приватних осіб) і середніх), вкладаючи його у різноманітні цінні папери, щоб забезпечити певний рівень доходу на капітал.

3. Інституційні інвестори, які здійснюють повсюдні інвестиції, але не мають стабільного портфеля цінних паперів, називаються інвестиційними дилерами. Ці інституції прагнуть отримати прибуток шляхом спекулятивної гри на біржі. До них належать торгові компанії, інвестиційні банки, фондові доми, інвестиційні пули тощо. За своїми функціями вони значно ближчі до посередників на ринку цінних паперів, ніж до інституцій ринку інвестицій.

До основних об'єктів інвестиційного ринку належать:

– цінні папери які поділяються на:

- пайові – емітент не несе зобов'язань повернути кошти, що інвестовані, але такі цінні папери свідчать про участь у статутному фонді, надають їх власникам право на отримання частки прибутку у вигляді дивідендів, участь в управлінні справами емітента та на отримання частки майна у разі ліквідації емітента. Класичним прикладом пайових цінних паперів виступають акції;

- боргові – емітент несе зобов'язання у певний термін повернути кошти, які були інвестовані, але такі цінні папери не дають права їх власникам на участь в управлінні справами емітента (приклад – облігації);

- похідні, механізм обігу яких пов'язаний із пайовими, борговими цінними паперами, іншими фінансовими інструментами чи правами. До таких можна віднести ф'ючерси, опціони, варанти та приватизаційні цінні папери (приватизаційний майновий сертифікат, компенсаційний сертифікат).

- нерухомість, ділянки під будівництво;

- обладнання, будівельні матеріали, дослідницькі, конструкторські, будівельні, монтажні, пуско-налагоджувальні та інші роботи і послуги;

- нові технології, ліцензії, патенти на винаходи і відкриття, досвід, знання, ноу-хау, інжинірингові послуги [2].

Загальний обсяг випусків емісійних цінних паперів, зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, у січні-грудні 2015 р. становив 155,77 млрд. грн., що менше на 49,08 млрд. грн. порівняно з відповідним періодом 2014 р. (204,85 млрд. грн.).

Протягом січня-грудня 2015 р. Комісією зареєстровано 158 випусків акцій на суму 128,55 млрд. грн. (табл. 1). Порівняно з аналогічним періодом 2014 р. обсяг зареєстрованих випусків акцій зменшився на 15,80 млрд. грн.

Значні за обсягом випуски акції, які суттєво вплинули на загальну структуру зареєстрованих випусків акцій протягом зазначеного періоду, зареєстровано наступним банківським установам: ПАТ «Промінвестбанк», ПАТ «КБ «ПриватБанк», ПАТ «Укрсоцбанк», ПАТ «АБ «Укргазбанк», ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», ПАТ «Укресімбанк», ПАТ «ВТБ Банк», ПАТ «ОТП Банк», ПАТ «КБ «Хрещатик», ПАТ «Банк «Київська Русь», ПАТ «КБ «Фінансова ініціатива», ПАТ «УкрСиббанк», ПАТ «КБ «Преміум», ПАТ «Банк «Траст», ПАТ «КБ «Правекс-банк», ПАТ «Укргазпромбанк», ПАТ «Райффайзен банк Аваль», ПАТ «ПТБ», ПАТ «Перехідний банк «РВС БАНК», ПАТ «Банк «Форвард» та ПАТ «Альфа-Банк».

Комісією у січні-грудні 2015 р. зареєстровано 155 випусків облігацій підприємств на суму 12,43 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2014 р. обсяг зареєстрованих випусків облігацій підприємств зменшився на 16,58 млрд. грн. (табл. 2).

У січні-грудні 2015 р. Комісією зареєстровано 16 випусків опціонних сертифікатів на суму 217,46 тис грн.

Протягом січня-грудня 2015 р. обсяг зареєстрованих Комісією випусків інвестиційних сертифікатів КУА ПІФ становив 10,58 млрд. грн., що менше на 14,18 млрд. грн. порівняно з даними за аналогічний період 2014 р.

У січні-грудні 2015 р. обсяг зареєстрованих випусків акцій КІФ становив 4,21 млрд. грн., що менше на 142,27 млн. грн. порівняно з даними за аналогічний період 2014 р.

Із початку реєстрації станом на 31.12.2015 кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів становила 2 131 інститутів спільного інвестування, із них: 411 корпоративних інвестиційних фондів, 1 720 пайових інвестиційних фондів.

Фондовий ринок у тій чи іншій країні характеризується, насамперед, показниками капіталізації, обсягом біржової торгівлі цінними паперами, кількістю цінних паперів, що перебувають в обігу на фондових біржах.

Станом на 31.12.2015 капіталізація лістингових компаній фондового ринку становила 63,49 млрд. грн. (рис. 1) [4].

Таблиця 1

## Обсяг випусків акцій, зареєстрованих центральним апаратом Комісії (із розподілом за положеннями), у січні-грудні 2015 р., млн. грн. [4]

МІСЯЦЬ	Рішення Комісії від 26.01.2005 № 21 «Про затвердження Положення про порядок замінити свідоцтва про реєстрацію випуску акцій у зв'язку зі зміною форми випуску»	Рішення Комісії від 30.12.98 № 221 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій та інформації про їх емісію під час реорганізації товариств» (Рішення 221/98)	Рішення Комісії від 11.04.00 № 39 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій відкритих акціонерних товариств, створених із державних підприємств у процесі приватизації та корпоратизації» (Положення 39/00)	Рішення Комісії від 15.03.07 № 487 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій під час створення акціонерних товариств» (Рішення 487/07)	Рішення Комісії від 26.04.07 № 942 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій» (Рішення 942/07)	За рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку	Рішення Комісії від 17.03.2000 № 25 «Про порядок збільшення статутного фонду акціонерного товариства у зв'язку з індексацією основних фондів (07-04/98)» (Положення 07-04/98)	Рішення Комісії від 14.09.2000 № 125 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску акцій акціонерного товариства при зміні номінальної вартості та кількості акцій без зміни розміру статутного фонду» (Рішення 125)	За рішеннями Суду	Рішення Комісії від 18.03.02 № 102 «Щодо реєстрації випуску акцій відкритих акціонерних товариств, створених у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств із змішаною формою власності» (Рішення №102)	УСЬОГО
Січень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 572,23	0,00	0,00	0,00	0,00	1 572,23
Лютий	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 689,84	0,00	0,00	0,00	0,00	8 689,84
Березень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 095,74	0,00	0,00	0,00	0,00	3 095,74
Квітень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	832,89	0,00	0,00	0,00	0,00	832,89
Травень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 773,38	0,00	0,00	0,00	0,00	14 773,38
Червень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 573,80	0,00	0,00	0,00	0,00	8 573,80
Липень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 020,80	0,00	0,00	0,00	0,00	1 020,80
Серпень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 665,95	0,00	0,00	0,00	0,00	14 665,95
Вересень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 189,29	0,00	0,00	0,00	0,00	1 189,29
Жовтень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 774,21	0,00	0,00	0,00	0,00	3 774,21
Листопад	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 288,02	0,00	0,00	0,00	0,00	6 288,02
Грудень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64 078,65	0,00	0,00	0,00	0,00	64 078,65
<b>Усього</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>128 554,79</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>128 554,79</b>

За результатами торгів на організаторах торгівлі обсяг біржових контрактів із цінними паперами у січні-грудні 2015 р. становив 290,77 млрд. грн. (табл. 3).

У січні-грудні 2015 р. порівняно з даними аналогічного періоду 2014 р. обсяг біржових контрактів із цінними паперами на організаторах торгівлі зменшився на 53,08%, або на 328,92 млрд. грн. (січень-грудень 2014 р. – 619,70 млрд. грн.).

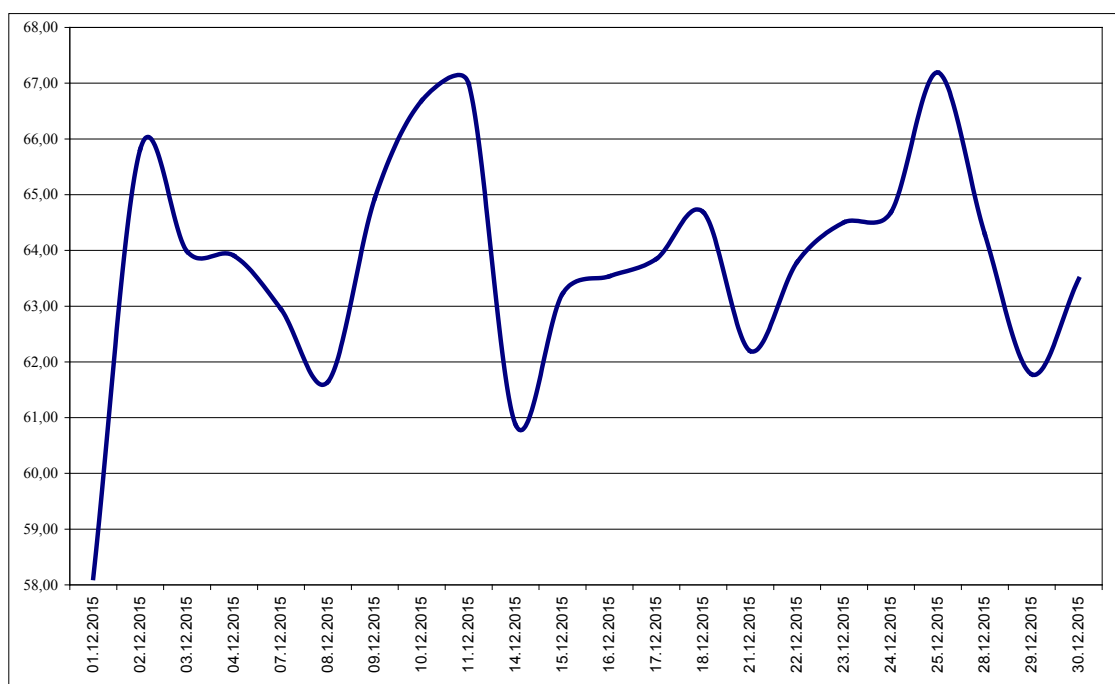
Найбільший обсяг торгів за фінансовими інструментами на організаторах торгівлі протягом періоду зафіксовано з:

- державними облигаціями України – 253,32 млрд. грн. (87,12% від загального обсягу біржових контрактів на організаторах торгівлі у січні-грудні поточного року);
- облигаціями підприємств – 13,60 млрд. грн. (4,68% від загального обсягу)

Таблиця 2

**Обсяг та кількість випусків облигацій підприємств, зареєстрованих Комісією, у січні-грудні 2015 р., млн. грн. [4]**

Місяць	Обсяг випуску облигацій підприємств, млн. грн.				Кількість випусків
	Підприємства (крім банків та страхових компаній)	Банки	Страхові компанії	Загальний обсяг зареєстрованих випусків	
Січень	782,00	0,00	0,00	<b>782,00</b>	<b>6</b>
Лютий	934,68	0,00	0,00	<b>934,68</b>	<b>18</b>
Березень	690,00	0,00	0,00	<b>690,00</b>	<b>3</b>
Квітень	294,84	0,00	0,00	<b>294,84</b>	<b>11</b>
Травень	114,00	0,00	0,00	<b>114,00</b>	<b>5</b>
Червень	1 472,89	0,00	0,00	<b>1 472,89</b>	<b>12</b>
Липень	2 314,53	0,00	0,00	<b>2 314,53</b>	<b>27</b>
Серпень	680,94	0,00	0,00	<b>680,94</b>	<b>14</b>
Вересень	4 184,79	0,00	0,00	<b>4 184,79</b>	<b>11</b>
Жовтень	838,75	0,00	0,00	<b>838,75</b>	<b>17</b>
Листопад	253,33	0,00	0,00	<b>253,33</b>	<b>15</b>
Грудень	-134,20	0,00	0,00	<b>-134,20</b>	<b>16</b>
<b>Усього</b>	<b>12 426,54</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>12 426,54</b>	<b>155</b>



**Рис. 1. Капіталізація лістингових компаній фондового ринку за грудень 2015 р., млрд. грн. [4]**

Таблиця 3

## Обсяг біржових контрактів із цінними паперами на організаторах торгівлі у січні-грудні 2015 р., млн. грн.

Період	Організатор торгівлі											Усього
	УФБ	КМФБ	ІННЕКС	ПФБ	УМВБ	УМФБ	СЄФБ	ПФТС	ПЕРСПЕКТИВА	УБ	Усього	
Січень	2,43	326,67	0,34	109,97	107,92	3,26	33,28	2 120,04	23 551,14	432,04	26 687,08	
Лютий	3,54	662,71	0,49	165,64	0,00	2,67	1,30	4 680,67	41 124,03	683,19	47 324,23	
Березень	2,61	141,86	1,08	83,13	0,28	0,00	1,76	7 687,41	26 710,29	688,37	35 316,80	
Квітень	267,15	333,85	0,33	43,34	4,41	0,00	1,96	4 699,99	24 478,57	720,72	30 550,32	
Травень	2,99	203,31	0,41	36,96	5,19	0,00	0,62	2 427,63	22 596,36	421,65	25 695,11	
Червень	2,92	213,24	0,84	49,35	0,42	0,00	0,57	1 450,98	20 524,72	578,28	22 821,33	
Липень	3,46	254,65	0,46	85,73	0,00	0,00	0,60	2 294,82	13 137,97	508,75	16 286,45	
Серпень	3,89	363,62	0,16	5,18	0,45	0,00	0,94	4 260,95	11 871,47	416,33	16 922,99	
Вересень	2,45	389,74	0,38	2,81	0,00	0,00	0,92	6 252,68	7 867,57	493,87	15 010,41	
Жовтень	2,77	144,98	0,23	2,99	0,00	0,00	81,35	2 403,64	4 936,99	608,80	8 181,76	
Листопад	3,49	190,63	0,22	2,93	0,00	0,00	719,16	3 163,07	8 800,23	553,70	13 433,43	
Грудень	4,29	340,06	0,15	3,26	0,00	0,00	570,93	12 179,53	18 856,16	586,74	32 541,12	
<b>Усього</b>	<b>301,98</b>	<b>3 565,31</b>	<b>5,09</b>	<b>591,30</b>	<b>118,67</b>	<b>5,94</b>	<b>1 413,39</b>	<b>53 621,41</b>	<b>224 455,51</b>	<b>6 692,43</b>	<b>290 771,03</b>	

Таблиця 4

## Обсяг біржових контрактів із цінними паперами на організаторах торгівлі (із розподілом за видом фінансового інструменту) у січні-грудні 2015 р., млн. грн. [4]

Організатор торгівлі	Акції	Облігації підприємств	Державні облігації України	Облігації місцевої позики	Інвестиційні сертифікати	Опціонні сертифікати	Деривативи	Іпотечні облігації	Депозитні сертифікати Національного банку України	Усього*
Січень	651,26	585,15	24472,39	3,41	404,71	19,96	550,20	0,00	0,00	26 687,08
Лютий	920,20	1 589,69	43 952,25	9,01	261,44	29,22	562,43	0,00	0,00	47 324,23
Березень	746,28	511,54	32 726,30	1,22	358,60	22,81	950,04	0,00	0,00	35 316,80
Квітень	566,10	1 203,47	27 201,23	3,98	505,91	38,97	1 030,65	0,00	0,00	30 550,32
Травень	424,99	1 041,71	23 463,46	0,37	23,91	14,26	726,40	0,00	0,00	25 695,11
Червень	481,15	755,44	20 549,40	0,49	25,70	32,95	976,22	0,00	0,00	22 821,33
Липень	473,59	641,90	13 802,24	0,49	47,56	60,36	562,95	0,00	697,37	16 286,45
Серпень	308,34	2 045,79	12 886,84	0,50	128,93	71,92	370,01	0,00	1 110,66	16 922,99
Вересень	314,94	861,44	10 453,88	0,33	137,74	58,93	341,23	0,00	2 841,92	15 010,41
Жовтень	304,09	761,91	5 903,03	0,00	57,73	97,09	218,24	0,00	839,67	8 181,76
Листопад	265,38	1 412,41	9 985,41	0,00	53,59	129,25	107,17	0,00	1 480,22	13 433,43
Грудень	354,57	2 193,65	27 923,32	0,00	164,34	39,61	120,94	0,00	1 744,69	32 541,12
<b>Усього</b>	<b>5 810,88</b>	<b>13 604,11</b>	<b>253 319,74</b>	<b>19,80</b>	<b>2 170,15</b>	<b>615,33</b>	<b>6 516,48</b>	<b>0,00</b>	<b>8 714,54</b>	<b>290 771,03</b>

біржових контрактів на організаторах торгівлі у січні-грудні поточного року) (табл. 4).

Інвестиційна діяльність завжди починається з ринку, оскільки заощаджень і поточних доходів потенційному інвестору, як правило, не вистачає. Крім того, інвестор для зменшення ризику та розподілу відповідальності зазвичай намагається залучити акціонерний капітал.

Інвестиційний ринок розподіляється на:

- 1) ринок реальних активів;
- 2) ринок фінансових ресурсів;
- 3) ринок капіталів;
- 4) ринок інвестиційних товарів.

Ринок реальних активів (інколи вживається термін «матеріальні, чи фізичні, активи») пропонує такі інвестиційні товари та послуги:

– нерухомість, ділянки під будівництво (іпотечний ринок);

– обладнання, будівельні матеріали, дослідницькі, конструкторські, будівельні, монтажні, пусконаладжувальні та інші роботи і послуги;

– нові технології, ліцензії, патенти на винаходи і відкриття, досвід, знання, ноу-хау, інжинірингові послуги (ринок інтелектуальних цінностей).

На цьому ринку як інвестиційний товар реалізується також робоча сила, тобто продається здатність до праці за наймам.

Ринок фінансових ресурсів поділяється на:  
– грошовий ринок (ринок цінних паперів – боргових свідоцтв із термінами погашення менше одного року);

– ринок капіталів (довгострокових цінних паперів та корпоративних акцій);

– кредитний ринок (боргових зобов'язань за довгостроковими кредитами).

Іноді цей ринок називають ринком позичкового капіталу.

**Висновки з цього дослідження.** Отже, з аналізу стану інвестиційного ринку України можна зробити висновок, що в умовах кризи ринок зазнав значних фінансових утрат, знижено рівень обсягів торгів цінним паперами, кількість фінансових посередників значно скоротилася, а сума заощаджень домогосподарств не використовується повною мірою. Отже, необхідно розробити загальнонаціональні програми та стратегії виведення українського інвестиційного ринку з економічних та політичних проблем.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Маслова С.О. Фінансовий ринок : [навч. посіб.] / С.О. Маслова, О.А. Опалов. – К. : Каравела, 2014. – 344 с.
2. Матюшенко І.Ю. Іноземні інвестиції : [навч. посіб.] / І.Ю. Матюшенко, В.П. Божко. – К. : Професіонал, 2015. – 355 с.
3. Пересада А.А. Інвестування : [навч. посіб.] / А.А. Пересада. – К. : КНЕУ, 2014. – 250 с.
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang>.